

Spoštovani Tischlerjev nagrajenec Stanko Trap! Spoštovane poslušalke in spoštovani poslušalci!

Ime mi je Ana Lena Domej in stara sem 17 let. Obiskujem 8.A-razred Slovenske gimnazije in prihajam iz Rinkol pri Pliberku. Odločila sem se za temo o 10-letnici pristopa Slovenije k EU in kaj vse se je spremenilo od tedaj v Sloveniji in tukaj na Koroškem.

1. maj 2004 je bil in je še danes pomemben dan za Slovenijo. V celi Sloveniji so ljudje, mladi in stari, praznovali, kajti tega dne je Slovenija postala članica Evropske unije. Ljudje so bili polni pričakovanj in pozitivni ter tudi ponosni na svojo mlado državo, ki je postala enakovredna velikim silam na tem kontinentu. Vendar ta dan ni bil posebnega pomena le za Slovenijo, temveč tudi za Avstrijo, posebej pa za našo dvojezično Koroško. S pristopom Slovenije k Evropski uniji se je začelo za sosedstvo novo obdobje, ki je obema državam odprlo nove možnosti sodelovanja na najrazličnejših področjih.

Po drugi svetovni vojni se je porodila v različnih evropskih državah zamisel o vseevropskem povezovanju. Leta 1951 je šest držav, to so bile Nemčija, Francija, Belgija, Italija, Luksemburg in Nizozemska, ustanovilo Evropsko skupnost za premog in jeklo. Tako je tudi nastala 25. marca 1957 Evropska unija. 56 let po ustanovitvi Evropske unije je danes 28 držav združenih in skupaj skrbijo za gospodarski in finančni red na našem kontinentu.

Dve izmed teh držav sta Avstrija, ki je leta 1995 pristopila k EU, in sosednja država Slovenija, ki je pred 10 leti postala članica. Kot članica EU imaš boljše možnosti za gospodarske in politične povezave z drugimi državami in še dosti drugih, nič manj pomembnih prednosti.

Sicer je vladala med Avstrijo oziroma Koroško in Slovenijo že prej posebna povezava, zaradi slovensko govoreče manjšine na avstrijskem Koroškem. Vendarle te povezanosti niso občutili vsi, še manj pa so ji bili naklonjeni vsi. Pogled na koroške Slovence se je šele spremenil, ko se je Slovenija sprva osvobodila in ko je potem tudi vstopila v Evropsko unijo. Tedaj sta se dve regiji, ki sta bili že pred letom 2004 povezani, še bolj zbližali, ne le na gospodarskem področju, ampak tudi pri izobraževanju in v kulturi.

Organizacije koroških Slovencev se že od nekdaj povezujejo na vseh področjih, tako na gospodarskem, kulturnem kot tudi na primer na kmetijskem, z organizacijami v Sloveniji. Tako skupaj prirejajo prireditve in projekte na alpsko-jadranskem območju. Za večino teh organizacij je temelj delovanja ohranjanje slovenskega jezika, kar v današnjem času še pridobiva na pomembnosti. Še vedno nekateri ljudje ne prepoznajo prednosti večjezičnosti predvsem na takem območju, kjer živimo mi. Učenje jezikov predstavlja vrata v nov svet, vsak jezik prinaša s sabo svojo kulturo, ni meja pri odkrivanju teh svetov. Lahko ti je, kar je seveda zelo velika prednost, ki jo spoznava vedno več ljudi, na nadaljnji, ne le poklicni, poti v veliko pomoč in dobro izhodišče. Če znaš več jezikov, lahko hitreje navežeš stike z ljudmi, hitreje in lažje prideš v pogovor, napišeš elektronsko sporočilo, tako spoznaš nove ljudi, izmenjavaš izkušnje in dobivaš vpogled v novo kulturno območje. In to je tudi po vstopu Slovenije v EU za Korošce postalo lažje in bolj sproščeno. Posebej to velja za mlade iz Slovenije, kar lahko opazimo na vseh slovenskih višjih šolah: to je bila pomembna točka, kajti vedno več dijakov iz Slovenije nadaljuje svojo šolsko pot tukaj na Koroškem. S tem spoznavajo že zelo zgodaj možnosti čezmejnega sodelovanja. Zdi se mi, da bi se tudi mi koroški Slovenci morali v večjem številu posluževati takih in podobnih možnosti izmenjav. Še boljše bi tako lahko spoznali našo matično državo, tako bili v tesnejšem stiku s slovenščino, utrdili narodno zavest in pomembno prispevali k ohranitvi

slovenskega jezika na Koroškem.

Na gospodarskem področju, ki je največ odneslo od pristopa Slovenije v Evropsko unijo, je potrebno omeniti Slovensko gospodarsko zvezo v Celovcu. Organizacija koroških Slovencev že 25 let organizira številne prireditve, pri katerih razvijajo skupaj s predstavniki gospodarstva tu in onkraj meje nove ideje in projekte, s katerimi podpirajo izobraževanje in kulturo na vsem alpsko-jadranskem prostoru. Čezmejni gospodarski projekti igrajo pomembno vlogo. Slovenska gospodarska zveza tako izvaja zelo pomembno nalogo poleg povezovanja slovenskih gospodarstvenikov na dvojezičnem ozemlju.

SGZ je že dolga leta povezana z gospodarskimi organizacijami v Sloveniji, kot na primer z Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije in s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem. Skupaj sodelujejo in obdelujejo posamezne projekte, ki bi bili v prid dvojezičnemu območju. V zadnjih letih se Slovenska gospodarska zveza zavzema vedno bolj tudi za mladino. S tem želijo nas mlade navdušiti za gospodarstvo in pokazati poklicne perspektive. Tako so pred tremi leti ustanovili pod svojim okriljem tudi mladinsko sekcijo. Namen te sekcije je, da se mladi družijo, izmenjavajo izkušnje, se izobražujejo in navezujejo stike preko meja. Ob tem spoznavajo mladi raznolika podjetja, ki jim pomagajo pri nadaljnjem poklicnem usmerjanju.

Ravno mladina, se mi zdi, se v zadnjem času malo zanemarja. Pomembno je na vseh področjih vključevanje mladih, izvajanje različnih projektov in tako vzbujanje zanimanja. Pogosto mladi ne vemo točno, kaj nekaj pravzaprav je in nas zato ne zanima. Če nam uspe, da bo še več mladih vključenih v družbeno dogajanje, lahko v prihodnje računamo, da slovenski jezik na Koroškem ne bo izumrl. V povezovanju je moč.

Hvala za Vašo pozornost!